

JAN DR. SCHNEICKERT.

PORTRET Z PAMIĘCI.

(TŁUMACZENIE Z NIEMIECKIEGO).

(Ciąg dalszy)

do przewodu słuchowego; 3) powierzchnię szczęk. (Porównaj Fig. 62, l: 1, 2, 3).

d) Dolna szczęka wystająca. Tylko dolna szczęka jest naprzód wystająca.

e) Profil prognatyczny z wystającą szczęką dolną. Cała dolna część nosa i ust jest naprzód wysunięta, a ponadto dolna szczęka wystająca (Fig. 52).

f) Twarz cofnięta. Główna linia profilu nie jest prostopadła lecz wstecz ukośna. To stosunkowo rzadkie zjawisko występuje zwykle w połączeniu z silnie wystającymi guzami czołowymi (Fig. 53).

8. Profil czaszki.

Przy opisie ogólnego zarysu (wyglądu) głowy należy brać pod uwagę także kształty czaszki, a w szczególności kształty nienormalne (zniekształcenia).

Regularne kształty czaszki nie przedstawiają w tym względzie znaczenia.

a) Czaszka niska. Wysokość czaszki od przewodu słuchowego do szczytu głowy jest bardzo mała, a czaszka spłaszczona. Wysokość ocenia się tylko z porównania rozmiarów innych części głowy. (Fig. 54).

b) Czaszka wysoka. W tym wypadku opisana powyżej odległość jest bardzo wielka. (Fig. 55.)

c) Głowa szpiczasta. Wysokość czaszki jest bardzo wielka, a pozioma odległość nasady nosa od najdalszego punktu tyłu głowy bardzo mała. (Fig. 56.)

d) Głowa tatarska. Czoło jest bardzo cofnięte i rażąco długie. Tył głowy silnie wystaje, a wysokość czaszki jest mała. To zniekształcenie głowy wywołuje się u niektórych ludów, (np. na Kaukazie, wyspie Borneo), sztucznie przez odpowiednie ugniatanie głowy u noworodków. (Fig. 57.)

e) Płaski tył głowy. Linia tylnej części głowy biegnie prawie prostopadle, a długość głowy jest mała. (Fig. 58.)

f) Wypukły tył głowy. (Fig. 59.)

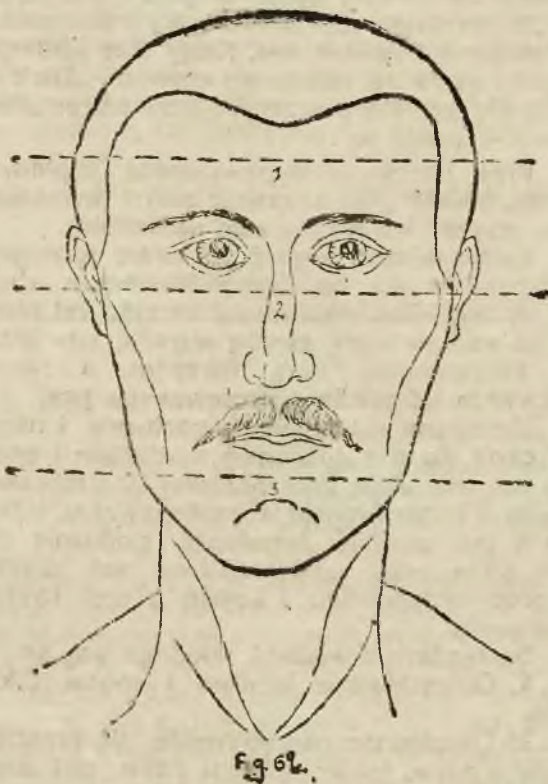

g) Nabrzmiłość na tyle głowy. (Fig. 60). Poniżej właściwego tyłu głowy (nad karkiem), znajduje się nabrzmiłość (garb).

h) Głowa stępkowata. Cała czaszka jest w górę wydłużona tak, że zwęża się u szczytu głowy. Kształt ten patrząc z góry przypomina przód (stępek) okrętu i stąd też pochodzi powyższa nazwa. (Fig. 61.)

9. Zarys twarzy.

Ogólny zarys profilu, jak to wyżej wykazano może mieć dla rysopisu wiele ważnych znamion. To samo da się powiedzieć również o zarysie twarzy z przodu (en face). Twarz da się podzielić na trzy części, które odpowiadają czołu, nosowi i ustom, a mianowicie na: 1) powierzchnię skroni (kości skroni oznaczają boczna wysokość czaszki); 2) powierzchnię kości jarzmowych, (te łukowate kości znajdują się po obu stronach czaszki od kości policzkowych

Zasadniczy kształt nadaje twarzy jej wysokość i szerokość. Wysokość twarzy zależy od wysokości czoła, nosa, warg i podbródka, zaś szerokość od szerokości czoła (powierzchni skroni), od wystawiania albo braku widocznych kości jarzmowych i policzkowych, (powierzchni kości jarzmowych), jakoteż od objętości szczęki dolnej poniżej uszu (powierzchni szczęk).

Urzędnik sporządzający rysopis, powinien dokładnie odróżniać kości policzkowe od jarzmowych; te ostatnie leżą prawie na wysokości kości jarzmowych, jakoteż od objętości szczęki dolnej poniżej uszu (powierzchni szczęk).

a) Twarz w kształcie piramidy. (Fig. 63). Czoło jest wąskie, szczęki szerokie. Cała szerokość twarzy, począwszy od szczęki dolnej aż do czoła.

b) Lejkowaty kształt twarzy. (Fig. 64). Jest to przeciwieństwo poprzedniego kształtu; powierzchnia skroni (czoło) jest szeroka, zaś powierzchnia szczęk wąska.

c) Raucikowaty albo czwartakowaty kształt twarzy. (Fig. 65). Powierzchnie skroni i szczęk są zwężające się, zaś kości jarzmowe szeroko rozwarte i wystające.

d) Twarz dwuwklęsła. (Fig. 66). Pomiedzy powierzchnią skroni i kości jarzmowych, a więc około skroni znajduje się jedno, zaś między powierzchnią kości jarzmowych a szczęką drugie zagłębienie.

e) Twarz czworokątna albo kwadratowa. (Fig. 67). Zasadniczy kształt twarzy jest czworokątny.

f) Okrągła twarz. (Fig. 68). Twarze takie są zwykle małe.

g) Twarz prostokątna. (Fig. 69). Twarz jest podłużna, a powierzchnie skroni i szczęk równej szerokości.

h) Twarz podłużna. (Fig. 70). Twarz jest bardzo długa, a powierzchnia szczęk jest węższa od powierzchni skroni, jednak nie zawsze tak wąska jak u twarzy lejkowatych.

1) Skronie wystające. (Fig. 71). Dolna

część twarzy jest normalnej szerokości tylko skronie są stosunkowo silnie wystające.

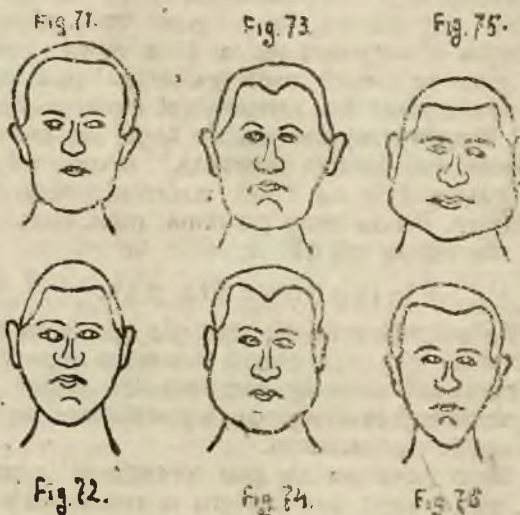
k) Skronie zapadłe. (Fig. 72). Dolna część twarzy jest normalnie szeroka, a skronie wklęsłe.

l) Wystające kości jarzmowe. (Fig. 73). Kości jarzmowe są silnie wystające, a wskutek tego twarz jest szeroka.

m) Zapadłe kości jarzmowe. (Fig. 74). Jest to przeciwieństwo poprzedniego wypadku; kości jarzmowe są wklęsłe.

n) Szeroka szczęka. (Fig. 75). Leżące poniżej uszu kąty dolnej szczęki są silnie wystające.

o) Wąska szczęka. (Fig. 76). Jest to przeciwieństwo powyżej pod n) opisanego kształtu.

p) Twarz pełna (pyzata), jest to twarz bardzo tłusta (mięsista).

q) Twarz koścista, jest to twarz tak chuda, że wszystkie kości są dokładnie widoczne.

r) Twarz niesymetryczna. (Fig. 77). U normalnych twarzy leżą oczy, uszy i kąty ust na

równej linii poziomej. Trafiają się jednak i takie twarze, których jedna pionowa połowa jest

większa i wyższa od drugiej tak, że oczy, uszy i kąty ust nie leżą już

na tej samej wysokości tylko na linii ukośnej (pochylej). Stosownie do

tego czy linia ta na lewo lub prawo w dół ukośnie biegnie, określamy tę cechę wyrazami

„twarz w lewo lub prawo niesymetryczna. Z tego rodzaju niesymetrią

idzie zwykle w parze skrzywienie ust na prawo lub lewo, a bardzo czę-

stotakże skrzywienie grzbietu albo końca nosa.

s) Wystające kości policzkowe, jest to wypadek gdzie kości policzkowe rażąco wystają.

t) Zwisające policzki. Mięśnie policzkowe są miękkie i zwisające.

W końcu należy tu jeszcze zauważyć, że niektóre zarysy twarzy z biegiem czasu często

się zmieniają. I tak np. po wypadnięciu włosów twarz pewnej osoby wydaje się być dłuż-

szą, zaś po utracie zębów siecznych krotszą. Tak samo może też stan zdrowia, oraz tusza

twarzy wpływać na pewne charakterystyczne kształty. Dlatego należy przy sporządzaniu ry-

sopisu brać pod uwagę przede wszystkim tylko mało zmieniające się i zawsze widoczne kształ-

ty twarzy. Jako takie należy uważać twarze; w kształcie piramidy, raucikowate, lejkowate,

dwuwklęsłe, kwadratowe, okrągłe, prostokątne; szerokie i wąskie skronie, wystające kości jar-

zmowe, policzkowe i szczęki, oraz w szczególności niesymetryczne kształty twarzy.

10. Brwi.

Brwi zaczynają się przy nasadzie nosa i biegną na prawo i lewo ponad oczyma. Mają one dla ogólnego wyglądu twarzy zasadnicze

znaczenie. Pod nazwą „brwi” nie należy jednak rozumieć kościstych łuków ocznych, lecz tylko

podłużne paski włosów na tych łukach; zresztą położenie brwi nie zawsze odpowiada położeniu

łuków ocznych, bardzo często bowiem brwi zaczynają się poniżej, a kończą powyżej łuków

ocznych.

Brwi opisuje się według: 1) położenia, 2) klerunku, 3) kształtu, 4) wielkości (długości i szerokości); 5) cech szczególnych.

(D. c. n.)